

عنوان مقاله:

تحلیلی پیرامون فراز و فرود اخباریان

محل انتشار:

تاریخ اسلام و ایران، دوره 28، شماره 38 (سال: 1397)

تعداد صفحات اصل مقاله: 24

نویسندگان:

محسن صوریان - دانش آموخته دکترای جامعه شناسی دانشگاه تهران

حمید پارسانیا - دانشیار دانشکده علوم اجتماعی دانشگاه تهران

خلاصه مقاله:

حرکت اخباری گری، صورت بندی مجددی از طریقه محدثان بود که توسط محمدامین استرآبادی در سده یازدهم آغاز شد. این حرکت حدود یک و نیم سده بر سرزمین های شیعی سایه گستراند. درباره توفیقات این جریان در ایران و عراق معمولا بیش از اندازه اغراق شده است، گویی در تمامی این یک و نیم سده مجتهدی در ایران و عراق باقی نمانده بود. شخصیت محوری عالم شیعی در سده دوازدهم علامه مجلسی و مکتب اوست. شهرت او به حدی است که اصولیان سده دوازدهم متأثر از مکتب حدیثی مجلسی هستند. گذار از مکتب افراطی استرآبادی به طریقه وسطای علامه مجلسی، راه را برای بازگشت و بازسازی طریقه اصولیان فراهم کرد. این حرکت از اواخر سده یازدهم و اوایل سده دوازدهم با نگاشتن حاشیه بر کتب اصولی آغاز شده بود. نهایتا این حرکت توسط وحید بهبهانی، به ثمر نشست و در اواخر سده دوازدهم، اخباریان به انزوا کشیده شدند. در این پژوهش روند برآمدن اخباریان و عقاید آنان را در سایه کتاب مرجع اخباری گری، یعنی الفوائد المدنیه، شرح داده ایم. نخست با بیان و نقد نظرات مختلف پیرامون برآمدن اخباریان، مهم ترین عوامل تاریخی و نظری را درباره این جنبش برجسته کرده ایم. سپس با توضیح تحولات مکتب اخباری و همچنین مقاومت حوزه اصفهان در برابر اخباری گری استرآبادی تمهیدی برای بازگشت به جریان عقل گرای اصولی ارائه کرده ایم.

کلمات کلیدی:

اخباریان، اصولیان، اخباری گری، علامه مجلسی، محمد امین استرآبادی، وحید بهبهانی

لینک ثابت مقاله در پایگاه سیویلیکا:

<https://civilica.com/doc/895290>

